

Ciclosporine het gebruik

Inleiding

Ciclosporine wordt gebruikt bij patiënten met colitis ulcerosa.

Deze folder is geen vervanging van de bijsluiter.

Colitis ulcerosa

Het menselijk lichaam heeft de beschikking over een verdedigingsmechanisme tegen bacteriën en virussen. Bij mensen met colitis ulcerosa valt dit mechanisme het eigen lichaam aan. Het gevolg is een ontsteking van de darm. De ziekte openbaart zich meestal in de endeldarm, maar ook de rest van de dikke darm kan erbij betrokken raken. In het slijmvlies van de darm ontstaan dan zweren, ook wel 'ulcera' genoemd. Colitis ulcerosa kan zich op elke leeftijd voordoen, maar het begint doorgaans tussen de 15 en 40 jaar. De oorzaak is niet bekend, maar erfelijkheid, stress en stoppen met roken kunnen een rol spelen bij het ontstaan van de ziekte.

Symptomen

Colitis ulcerosa kan zowel heel geleidelijk als ook plotseling beginnen. De voornaamste klachten zijn diarree en verlies van slijm en bloed bij de ontlasting. Ook hebben patiënten vaak last van vermoeidheid. Bij een hevige vorm van colitis ulcerosa kunnen ook andere klachten optreden zoals: misselijkheid, verlies van eetlust, (hoge) koorts en een moeilijk te controleren aandrang van de darmen. De ernst en terugkeer van de klachten bij colitis ulcerosa is helaas onvoorspelbaar. Bij de ene patiënt zijn de aanvallen heviger en talrijker dan bij de ander. Ook kan iemand een langere periode klachtenvrij zijn, waarna de ziekte ineens weer komt opzetten.

Ciclosporine

De behandelend MDL-arts (Maag-, Darm- en Leverziekten) kiest er meestal voor om bij colitis ulcerosa medicijnen voor te schrijven. Operatief ingrijpen is gelukkig zelden nodig. Ciclosporine wordt ingezet wanneer andere middelen onvoldoende of geen effect hebben gehad. Ciclosporine onderdrukt de natuurlijke afweer, voorkomt afstotingsreacties en remt de ontsteking in de darm. Ook patiënten die een orgaantransplantatie hebben ondergaan, krijgen vaak ciclosporine.

Gebruik

In het begin van de behandeling wordt ciclosporine via een infuus toegediend. De juiste hoeveelheid ciclosporine is afhankelijk van het lichaamsgewicht en de dosering hangt samen met de medicijnspiegels in het bloed. Als het infuus goed aanslaat, wordt na 7 tot 10 dagen overgegaan op ciclosporine in tabletvorm (Neoral).

Bijwerkingen

Ciclosporine kan enige bijwerkingen veroorzaken. Wanneer deze optreden, dient u de MDL-arts, de verpleegkundig specialist MDL of de verpleegkundige te waarschuwen.

Korte termijn (na 1 á 2 weken)

- Brandurig gevoel in handen en voeten
- Moeheid
- Hoofdpijn
- Tremoren (trillen)
- Huiduitslag
- Verminderde eetlust
- Misselijkheid en soms braken

Lange termijn

- Toename van de lichaamsbehaarung
- Gewichtstoename
- Zwelling van gezicht en/of borsten
- Pijnlijke of uitblijvende menstruatie
- Gezwollen of ontstoken tandvlees

Deze bijwerkingen kunnen de arts doen besluiten om de dosering te verlagen of te staken:

- Verhoogde bloeddruk en verhoogde hartslag
- Nierfunctiestoornissen en nierversgiftiging

Aandachtspunt

Let op een goede mondverzorging en waak voor keelpijn, verkoudheid, vies slijm (sputum), pijn bij plassen en koorts.

Controle

Om mogelijke bijwerkingen vroegtijdig te signaleren, vinden verschillende controles plaats. Zo wordt tijdens de opname de temperatuur, het gewicht, de hartslag en bloeddruk gemeten. Daarnaast worden frequent bloedcontroles verricht, ook na ontslag uit het ziekenhuis. Ook zullen een aantal bezoeken aan de polikliniek worden ingepland. Toediening van ciclosporine wordt maximaal drie maanden gecontinueerd.

Zwangerschap

Er zijn onvoldoende gegevens bekend over de effecten van ciclosporine bij een zwangerschap of een zwangerschapswens. Het middel passeert de placenta en gaat over in de moedermelk. Gebruik van

ciclosporine tijdens zwangerschap of borstvoeding wordt niet aangeraden.

Vragen?

Voor meer informatie kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de verpleegkundigen op uw afdeling, de MDL-arts of de verpleegkundig specialist MDL.

Polikliniek Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)

Locatie Molengracht

T (076) 595 50 71

Meer lezen over maag-, darm- en leverziekten in Amphia?

[Ga naar afdeling MDL](https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl) (<https://www.amphia.nl/afdelingen/mdl>)